

Uvodnik

525 stopnic v globino

Živa Petkovšek

Prva točka celodnevnega izleta na Kras je bila jama Vilenica, kotiček v naši prelepi Sloveniji, ki je bil večini udeležencev (predvsem pa Čehom) pred ogledom popolnoma neznan.

Na parkirišče pred vhodom v jamo Vilenico pri Lokvi smo mladi taboriščniki z avtobusom prispeli okoli pol enajste zjutraj. Po krajši sadni malici smo se spustili do jamskih globin, kjer nam je vodička predstavila zanimivosti

jame. Izvedeli smo, da je del jame, ki si ga lahko ogledajo turisti dolg 450 m in globok 78 m; celotna globina znaša 190 m, celotna dolžina pa presega 1300 m.

Ime Vilenica je jama dobila zaradi bujne domišljije domačinov, ki so verjeli, da v njej prebivajo vile. O nastanku imena jame govori pripovedka o deklici, ki je pasla živino. Podnevi je rada posedela v senci, kjer jo je velikokrat premamil spanec. Ker ni bila pazljiva, ji je živina večkrat ušla. Nekega dne je med iskanjem živine zagledala veliko jamo, v katero je privabljala svetla luč ter prijetni zvoki violine. Ko je vstopila v jamo, je zagledala mladenke v čipkastih oblačilih, ki so plesale v krogu. Najlepša izmed mladenk je pristopila k deklici ter ji obljubila, da ji izpolni tri želje. Največja in pravzaprav tudi edina želja deklice je bila izvedeti kdo in od kod so te mladenke. Zaupale so ji, da so vile rojenice, ki napovejo novorojencem življenje. Naročile so ji, da ljudem oznani, da se ta jama imenuje Vilenica.

Vilenica je najstarejša turistična jama v Evropi, njeni obiski so zapisani že v listinah iz leta 1633. Pozneje je bila jama dolgo časa zapuščenca, ponovno pa je zaživela leta 1963, ko je skrb nad njo prevzelo Jamarsko društvo Sežana. Mi smo si seveda ogledali jamo v celoti. Prehodili smo štiri jamske dvorane ter občudovali fascinantne stalaktite, stalagmite, kapniške stebre in skulpture. Po slabi uri ogleda proti vojaškemu muzeju.

So I'm sitting here under the tree, leaning back and kicking my feet under the table, the sun is shining, the wind is soft and I can hear cows' bells ringing. Heaven? No, the summer camp in Golte. The only thing I am able to think of at the moment is the grass-hopper that is sitting on my shoe and the editorial I have to write (strict rules in the journalist group, you know ... :).

There is everything you need here. Food for your body and brain, smart people to meet, a bed to sleep in. You can have everything you have possibly come for - from summer fun and mountains, over knowledge and spending time with friends to meditation and relaxation.

I hope every single one of you finds his/her purpose here and enjoy the stay as much as I'm enjoying this sunny afternoon ... Except you should have at least a few more thoughts in your head than what I'm having right now under the tree ... :).

Take care today,

Iva Friedrichova

Po Vilenici Lipica

Ana Tomić in Maja Mavec

V torek 19. avgusta smo se udeleženci tabora z avtobusom odpravili proti Krasu. Najprej smo obiskali jamo Vilenico, nato vojaški muzej v Lokvi na Krasu, sledil je obisk Lipice, o čemer priča tudi tale skromen članek.

Ko smo prispeli v Lipico, smo najprej izvedeli, da ko se žrebiček skoti, že ves vesel teče in skače okoli. Na žalost je naš turistični vodič govoril angleško ves čas, zaradi naših Čehov, zato ga nisva razumeli. Ogleдали smo si tudi hlev, v katerem prebivajo lipicanci. Nato nas je naš vodič peljal v sobo, kjer so bile razstavljene stare kočije. Ko smo si ogledali kočije, smo odšli v drugo sobo, kjer so bile razstavljene slike konjev. Kot sva že omenili, nisva najbolj razumeli vodiča, sva nekaj podatkov poiskali tudi na internetu.

Lipica je občini Sežana in pomembno konjeniško središče na kraški planoti. V Lipici gojijo svetovno znane konje, lipicance. V slikovitem kraškem okolju, sredi zelene oaze v senci stoletnih lip in hrastov, leži kobilarna Lipica, zibelka vseh lipicanskih konj na svetu je ustanovil avstrijski nadvojvoda Karel leta 1580.

Vreme Zjutraj bo zmerno do pretežno oblačno, na Primorskem bo pihala šibka burja. Čez dan se bo postopno razjasnilo, najkasneje na severozahodu države. Najnižje jutranje temperature bodo od 12 do 17, na Primorskem okoli 19, najvišje dnevne od 23 do 28, na Primorskem do 30 stopinj C. V petek bo precej jasno, proti večeru lahko na območju Julijskih Alp nastane kakšna nevihta. V soboto bo dopoldne še deloma sončno, popoldne in zvečer pa spremenljivo oblačno s plohami in nevihtami. V nedeljo bo pretežno oblačno, v zahodni in osrednji Sloveniji se bodo pojavljale plohe.

Slavna je pasma konj, imenovana lipicanci, ki so jo dobili s križanjem odpornih in hitrih kraških konj ter andaluzijskih, čeških, neapeljskih in arabskih žrebcev. Rezultat križanj so prečudoviti beli jahalni konji, ki se še danes predstavljajo z dunajsko "špansko jahalno šolo". Več kot štiri dolga stoletja kobilarna Lipica neguje tradicijo vzreje in selekcije konj čistokrvne pasme.

Po končanem prvem letu šolanja se opravi selekcija. V drugem letu je trening usmerjen v spoznavanje in razvoj telesnih in duševnih lastnosti konja. Temu sledi ocenitev poslušnosti, dojemljivosti, razvitosti in zunanjega videza konj in s tem povezana selekcija. V nadaljnjem delu, ko se prične z učenjem visoke šole, se posveča pozornost jasnim prehodom iz enega tempa v drugi.

Podobno kot žrebci morajo skozi šolanje tudi kobile, vendar v največji meri skozi šolanje vožnje. Pri starosti treh let in pol razvrstijo žrebce v hlev za vozni trening. Šolanje tako žrebcev kot kobil služi za test delovnih sposobnosti lipicanskih konj in za odbiro plemenskih živali. Veliko sva se, naučili o lipicancih. Lepo je bilo pogledati tudi stare kočije in slike.

Muzej Tabor

Andrej Kržič

V bližini kobilarne Lipica na Krasu se nahaja manjši kraj Lokev, ki slovi po slikovitem Vojaškem muzeju Tabor. Lastnik muzeja, Srečko Rože v obrambnem stolpu iz 15. stoletja hrani zbirko z več kot 4.500 kosi orožja, uniform ter ostalih vojaških pripomočkov. Število razstavljenih eksponatov pa predstavlja le tri odstotke vseh njegovih artefaktov, ki jih najdemo na kar 36 razstavah po celotni Evropi. V prvem nadstropju stolpa najdemo razne predmete iz obdobja prve svetovne vojne. Na eni strani sobe je predstavljena Avstro-Ogrska vojska, na drugi italijanska. Ogledovanje uniformiranih lutk ter vojaške opreme neprestano spremljajo tudi zvočni efekti, ki ponazarjajo eksplozije bomb in vihranje neurja. V drugem nadstropju si na podoben način kot v prvem nasproti stojijo ameriške sile s svojimi zavezniki ter nemški Wehrmacht z zavezniki. V najvišjem, tretjem nadstropju pa je prikazana zgodovina Lokev od 1765 do 1991 leta.

Muzej Tabor ni priznan le v Sloveniji, o čemer priča kar 66 odlikovanj, med katerimi izstopajo visoko priznanje NATA, Francoske Legije ter priznanja številnih evropskih dvorov. Lastnik, ki se z zbirateljstvom ukvarja že od svojega četrtega leta, ima svoj zbirateljski dosežek objavljen celo v Guinnessovi Knjigi Rekordov. Vodenje po muzeju je na voljo v petih, perspektivi pa kar v osmih različnih jezikih, kar tudi turistom iz drugih držav omogoča prijeten obisk Vojaškega muzeja Tabor.

Srečko Rože, lastnik muzeja

Miha Pavšek & Andrej Kržič

Kolikšno število predmetov lahko najdemo v vaših zbirkah?

V moji privatni zbirki sta natanko 201.002 ekspanata, tukaj v muzeju pa si jih lahko ogledate 4.537, kar je le majhen delež celote. Imam tudi široko zbirko civilnih artefaktov, ki pa se mi povprečno poveča za 30 kosov na dan.

Na kakšen način pridobivate nove predmete?

Pogosto sodelujem na raznih svetovnih dražbah, včasih pa tudi menjam z drugimi zbiratelji. Veliko starin mi podarijo, nekatere pa najdem sam.

Stolp, v katerem imate razstavljene starine, zelo pripomore k vzdušju. Kaj nam lahko poveste o njem?

Stolp so leta 1485 zgradili Benečani za obrambo proti Turkom. Skozi stoletja je zamenjal mnogo lastnikov: od raznih vojaških poveljstev, do različnih društev. Pred dobrimi petnajstimi leti sem stolp v najem dobil sam, muzej Tabor pa je bil prvič odprt leta 1994.

Koliko odlikovanj ste si prislužili z vašimi zbirateljskimi dosežki. Katere bi želeli posebej izpostaviti?

Do sedaj imam 66 odlikovanj, mnogo jih je mednarodnih. Posebej ponosen sem na priznanje zveze NATO, ki sem ga prejel leta 1995, prav tako pa tudi na priznanje Francoske Le-

gije. Leta 1989, ko sem imel razstave še v moji domači hiši, pa sem osvojil Guinnessov rekord za pridobitev največ zgodovinskih predmetov v najkrajšem času.

Ste se za priznanje zveze NATO mogoče prijavili na kakšen razpis, ali so vas opazili kar sami?

Z zveze NATO so prišli kar sami. Za Guinnessov rekord pa so me prijavili drugi.

Kdo vas je navdušil za zbiranje vojaških predmetov?

Za mojo strast do zbirateljstva je kriv ta človek (pokaže na sliko svojega starega očeta). Ko sem bil star štiri leta, me je odpeljal na odpad, kjer sem našel svoj prvi eksponat. To je bila stara vojaška čutara. Pri šestih sem imel že 500 različnih starin. Zbirka se je nenehno povečevala, pri sedemnajstih pa mi jo je zaplenila država. Ponovno sem začel od začetka.

Ali vaš muzej pogosto obiščejo tudi tuji zgodovinarji in turisti?

V moj muzej zaide tudi mnogo tujcev. Ne le tisti, ki se spoznajo na zgodovino, ampak tudi turisti, ki se mimogrede ustavijo tukaj. Vodenje po muzeju imam v petih različnih jezikih, na razpolago pa so tudi prospekti v osmih jezikih. Poudaril pa bi rad, da so podnapisi ob razstavah izključno v slovenščini. To pa zato, ker smo se Slovenci borili za to, da lahko na tem ozemlju uporabljamo svoj jezik.

Za konec pa še vprašanje: Kateri eksponat v vaših zbirkah vam je najbolj pri srcu?

Največ mi seveda pomeni moja prva čutara. Toliko bolj mi je vredna zato, ker mi je niso zaplenili skupaj z ostalimi predmeti. Bila je namreč na bratrančevi razstavi v Trstu. Od zbirk pa so mi najbolj všeč partizanske stvari.

Izletne cvetke

Taboriščniki smo znani po svojih inteligentnih izjavah, ki včasih utegnejo biti prav zabavne. Nič drugače ni bilo na izletu na Kras, kjer so se udeleženci očitno sprostiti in izjavil precej bistroumnih cvetk.

Začelo se je na avtobusu:

BLANKA: »Dej, a daš tole v smeti?«

JURE S.: »Ma, bom pršparu, pa v sobi na tla vrgu ...«

Nato smo si ogledali jamo Vilenico, kjer je bilo precej hladno. Ko smo prišli ven, je bila sprememba temperature očitna:

JURE S.: »K**ba je vroče, stari!«

JAKA (bolj pomanjkljivo oblečen in obut): »Pa more bit vroče, zaka ne bi blo, sej si vidu kk je blo mrzlo v jami ... Ko da ne morjo vklopit ogrevanja, P**** ...«

In potem smo si ogledali vojaški muzej, vsi se še kako dobro spominjamo samohvale našega vodiča, ki kar ni in ni nehal govoriti.

JURE V.: »Stari, sam raj spim v sobi zraven »sej-vetekoga« (če ne pa vprašajte novinarje), ko pa da grem še enkrat s temle v muzej ...«

DOMINIK pa je dodal: »Tale tip ma več zadetkov kot Wikipedia ...«

Najbolj originalen je bil seveda pomočnik vodje tabora Klemen, ko se je vodič v muzeju pohvalil, da je demontiral več kot 1300 bomb.

KLEMEN: »On je prvo bombo demontiral pri šestih letih, ampak sam na pol – se mu še dans pozna, da mu ni čist uspelo ...«

Tudi v Lipici je tamkajšnji vodič doživel kar nekaj minut slave s svojim počaaaaaasnim govorjenjem in melodično angleščino, kar je Dominiku stopilo na živce: A zna kdo PROSIM tega tipa dat na fast forward?

Potem pa je končno nastopil čas za kosilo na prijetnem kmečkem turizmu. »Teta«, ki nam je stregla, je opazila, da Gregor nič ne je:

TETA: »Kaj ti ne ješ jote?«

GREGOR: »Ne.«

TETA: »A pršut ješ?«

GREGOR: »Ne.«

TETA: »Ka pa sploh ješ?«

GREGOR: »Nč.«

TIM: »On je na luft.«

In ko smo se najedli, je stekla debata o današnjem večeru: vsi pogrešamo lanski disko. Vprašanje se pojavi okrog glasbe:

ŽIVE: »A muzika na mp3-ju ne vela?«

JURE S.: »Ja kam ga pa naj vtaknem? V rit?«

JURE V.: »Pa sej ma Žiga podaljšek, tak 30 m, ko mu ga je Drago zrihtu!«

(Sej veste: Drago zrihta vse – od šestih jutraj do polnoči!)

Po obedu smo se odpravili proti Žekovcu, kamor smo si, utrujeni, kot smo bili, želeli čimprej priti. Pri tem nam je hotel pomagati voznik avtobusa: »Tamle mal naprej je ena bližnjica, sam je še kr daleč v bistvu do nje ...« Ampak na Golte smo vseeno varno prispeli. Prej ali slej.

Gobarska skupina

Dragana Maklič

Na našem taboru je veliko različnih skupin in ena izmed njih je gobarstvo. Za to skupino so se odločili le trije kandidati; Mateja Potočnik, Alena Ryšava in Primož Arko. K sreči se nam ni treba bati za njih, saj so pod okriljem izkušene gospe Samar Al Sayegh Petkovšek.

S pomočjo tega tabora se želijo naučiti prepoznovati gobe in značilnosti, ki jim pomagajo najti gobe v »atlasu gob«.

Prvi raziskovalni dan so se šli »luftat v hosto« in nabirat gobe. Najbrž so zelo zagnani saj so v manj kot pol ure nabrali 25 različnih vrst. Na mizi so vse gobe razporedili po vrstah in zagrizeno brskali po knjigah, da bi našli ime in značilnosti posamezne vrste.

Pravijo, da če bodo nabrali dovolj jurčkov, jih bomo lahko našli na krožniku pri kosilu. Zatorej, drage sotaboriščnice in predragi sota-boriščniki, prosim, ne zamerite se jim ... Kdo ve, kakšne mušnice lahko zaplavajo v »župi«.

Likovna skupina

Maja Mavec

Na raziskovalnem taboru imamo tudi likovno skupino, pri kateri pridno ustvarjajo različne izdelke in se ob tem tudi zabavajo.

Njihov mentor je Simon Macuh. V skupini so štiri članice: Blanka Malus, Ana Puconja, Maja Hrastar in Kristina Kosmač. Za to skupino so se odločile, ker imajo rade umetnost in rade ustvarjajo. Do sedaj so se ukvarjali s konceptualno umetnostjo, pri kateri je potrebno veliko

časa, da dobro premisliš o stvari in problemu, najdeš idejo in, da narediš izdelek, da ne vzame preveč časa. Naslednji izdelki bodo odlitki iz gline. Pri tem delu pa je bolj pomembna realizacija in samo predstavitev, kot pa sama ideja in sporočilo izdelka. Njihovo delo je zanimivo in sproščujoče. Do sedaj so se veliko ukvarjali z razmišljanjem in iskanjem idej, zato so odšli tudi na sprehod. Člani skupine so zadovoljni z mentorjem. Med seboj se zelo dobro razumejo in sodelujejo.